

Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qibləgahımdır

İlham Əliyev

Qəzet 1921-ci
ildən çıxır

ŞƏRQ qapısı

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 197 (21.607)

20 oktyabr 2016-cı il, cümə axşamı

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 19-da Qazax rayonuna səfərə gedib.

Oktyabrın 19-da Qazax-Kosalar avtomobil yolu yenidənqurma və əsaslı bərpadan sonra istifadəyə verilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yolun açılışında iştirak edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 19-da Qazax rayonunda "Birinci Şıxlı Kəndli Fermər Təsərrüfatı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin fəaliyyəti ilə yaxından tanış olub, 110/35/6 kilovoltluq "Daş Salahlı" yarımstansiyasının, Qazax Rayon Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyinin yeni binasının açılışlarında iştirak edib.

* * *

Həmin gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ağstafa rayonuna səfərə gedib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 19-da Ağstafaya səfəri çərçivəsində əsaslı şəkildə yenidən qurulan Heydər Əliyev Mərkəzində yaradılan şəraitlə tanış olub, "Saloğlu" mebel istehsalı müəssisəsinin nəzdində yaradılmış "Modern" mebel fabrikinin, "Karvan-L EKO" sənaye parkında inşası başa çatdırılan müəssisələrin və istixana kompleksinin, Ağstafa şəhərində Musiqi Mərkəzinin açılışlarında, "Ağstafa Aqroservis" MMC-nin nəzdində yaradılacaq taxıl və un məmulatları istehsalı kombinatının taxıl dəyirmanının təməlqoyma mərasimində iştirak edib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2016-cı il 19 oktyabr tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycanda energetika sahəsində səmərəli fəaliyyətinə görə bir qrup şəxs təltif edilmişdir.

Təltif olunanlar arasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Agentliyinin əməkdaşları da vardır.

**Cabbarov Bayram
İsmayıl oğlu**

**Məmmədov Abbas
Mənaif oğlu**

**Sərxanbəyov Cəmaləddin
Yusif oğlu**

"Tərəqqi" medalı ilə təltif edilmişlər.

Naxçıvan şəhərində yeni yaşayış binası istifadəyə verilmişdir

Bu gün ölkəmizdə həyata keçirilən sosial tədbirlər çərçivəsində mənzil tikintisi xüsusi yer tutur. Şəhər, qəsəbə və kəndlərimizdə yeni yaşayış binaları tikilib, məskunlaşma ilbəil artır. Son illər çoxmənzilli ictimai yaşayış binalarının tikilməsi insanların rahatlığını təmin etməklə yanaşı, Naxçıvan

işlərin davamıdır.

Ali Məclisin Sədri demişdir: Vaxtilə Sovetlər Birliyi dövründə ölkəmizdə, eləcə də muxtar respublikada mənzillər mərkəzdə təsdiq olunmuş standart layihələr əsasında tikilib, arxitektura quruluşu nəzərə alınmırdı. Lakin bu gün Azərbaycan müstəqil dövlətdir.

yaxşılaşdırılmışdır. Son illər Naxçıvan şəhərində yeni yaşayış kompleksləri tikilib istifadəyə verilmişdir. Hazırda "Gənclər səhərciyi"nin tikintisi davam etdirilir. Bu gün istifadəyə verilən bina müasir arxitektura həllinə malikdir. Binada hər biri 180-190 kvadratmetr olan 32 mənzil, birinci mərtə-

əməyi olanlara təşəkkür etmiş, açılış bildiriş lenti kəsmişdir.

Məlumat verilmişdir ki, zirzəmi ilə birlikdə 10 mərtəbədə ibarət olan binada 32 mənzil vardır. Dördotaqlı mənzillərdən 16-nın sahəsi 180, 16-nın sahəsi isə 190 kvadratmetrdir. Mənzillərdə fərdi istilik və mərkəzi antenna

şəhərinin arxitektura quruluşunu da zənginləşdirmişdir.

Oktyabrın 19-da Naxçıvan şəhərinin Heydər Əliyev prospektində inşa olunan 19 nömrəli yeni ictimai yaşayış binası istifadəyə verilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov bu münasibətlə keçirilən tədbirdə çıxış edərək demişdir: İnsanların yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması və rahat mənzillərlə təmin olunması onların həyat tərzinin göstəricisidir. Çünki ölkədə yol düzgün seçiləndə, inkişaf və sabitlik təmin olunanda sosial tədbirlər də uğurla həyata keçirilir. Bu gün ölkəmizdə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin yolunun davam etdirilməsinin və qəbul olunan dövlət proqramlarının nəticəsidir ki, insanların mənzil şəraiti yaxşılaşdırılır, evləri plana düşən vətəndaşlar daha müasir və rahat mənzillərlə təmin olunur, qayğıya ehtiyacı olanlara yeni evlər verilir, müasir yaşayış binaları tikilir. Naxçıvan şəhərində yeni yaşayış binasının istifadəyə verilməsi də bu sahədə görülən

Müstəqilliyin bəhrələrindən biri də müasir arxitektura üslubunda yaşayış binalarının tikilməsi, insanların mənzil-məişət şəraitinin

bəsinə isə xidmət sahəsi yaradılmaqla 58 yeni iş yeri açılmışdır.

Ali Məclisin Sədri binanın tikintisində

sistemi quraşdırılmış, daimi su və optik kabel xətti çəkilmişdir. İsti, soyuq və rütubətə davamlı izolyasiya qatına malik olan binanın birinci mərtəbəsində mağaza, zirzəmidə isə anbar və avtomobil dayanacağı yerləşir. Binada 2 sərnişin və 1 yük lifti istifadəyə verilmişdir. Yanğın təhlükəsizliyi məqsədilə hər mərtəbə su hidrantı ilə təchiz olunmuş, ehtiyat çıxış nərdivanları qoyulmuşdur.

Ali Məclisin Sədri binanın birinci mərtəbəsindəki mağazaya baxmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, ümumi sahəsi 687 kvadratmetr olan mağazada ərzaq məhsullarının və gündəlik tələbat mallarının satışı həyata keçirilir, aptek fəaliyyət göstərir. Burada muxtar respublikada istehsal olunan məhsullarla yanaşı, xarici ölkələrdə istehsal edilən və mənzil sertifikatı olan məhsullar da satışa çıxarılır.

Ali Məclisin Sədri yerli məhsullara üstünlük verilməsi və satışa çıxarılan məhsulların keyfiyyətinə nəzarət olunmasının vacibliyini bildirmişdir.

Binanın həyatında da abadlıq işləri aparılmış, avtomobil dayanacağı yaradılmışdır.

Naxçıvan şəhərindəki çoxmənzilli yaşayış binaları yenidən qurulur

Naxçıvan şəhərində mövcud yaşayış binalarının yenidən qurulması davam etdirilir. Bu sahədə görülən işlər çərçivəsində Naxçıvan şəhərinin "İstiqlal" küçəsindəki 93 və 99

nömrəli ictimai yaşayış binaları əsaslı şəkildə yenidən qurulmuşdur.

Oktyabrın 19-da Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov

binalarda görülən işlərlə maraqlanmışdır.

Məlumat verilmişdir ki, zirzəmi ilə birlikdə 5 mərtəbədə ibarət olan yaşayış binalarının hər birində 34 mənzil yerləşir. Əvvəllər bu

yaşayış binalarında lazımi kommunal-məişət şəraiti yox idi. 3 girişi olan binaların özlü müəssisələndirilmiş, fasad və dəhlizlər yenidən qurulmuş, mənzillərin hər birinin sahəsi 30

Ardu 2-ci səhifədə

kvadratmetr artırılmışdır. Binalarda qapı və pəncərələr, su, kanalizasiya, elektrik, qaz və rabitə xətləri də dəyişdirilmiş, mərkəzi antenna sistemi qurulmuşdur. Hər iki binanın həyətində də abadlıq işləri aparılmış, yaşıllıqlar salınmışdır.

Ali Məclisin Sədri Naxçıvan şəhərindəki qəzalılıq vəziyyətdə olan digər yaşayış binalarının yenidən qurulmasının davam etdirilməsi barədə tapşırıqlar vermişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası
Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Ümummilli lider Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan

“Naxçıvan” Universitetində Heydər Əliyev lektoriyasının 18 Oktyabr – Dövlət Müstəqilliyi Günü ilə əlaqədar “Ümummilli lider Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan” mövzusunda məşğələsi keçirilib.

Məşğələni giriş sözü ilə universitetin rektoru, professor İsmayıl Əliyev açaraq bildirib ki, Azərbaycanın müstəqil dövlətçilik tarixi ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Bütün mənalı ömrünü xalqımızın nəcata həsr etmiş dahi şəxsiyyət Azərbaycan dövlətçiliyinin siyasi-ideoloji əsaslarını yaradıb, ölkəmizin müstəqilliyinin qorunmasında və inkişaf etdirilməsində misilsiz xidmətlər göstərmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin prinsipiallığı, cəsarəti, milli ideyalara bağlılığı nəticəsində hələ sovet dövründə gələcəyin müstəqil Azərbaycanı naminə cəsarətli addımlar atılaraq Azərbaycan dili rəsmi dövlət dili kimi təsbit edilib, iqtisadiyyat, elm, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və digər sahələrin inkişafında ciddi nailiyyətlər əldə olunub.

Sonra AMEA-nın müxbir üzvü Fəxrəddin Səfərlinin “Ümummilli lider Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan” mövzusunda məruzəsi dinlənilib. Qeyd edilib ki, ötən əsrin sonlarında Azərbaycan öz dövlət müstəqilliyini bərpa etsə də, müstəqilliyimiz xeyli

çətinliklərlə qarşılaşıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1990-1993-cü illərdə Naxçıvandan başlanan müstəqillik yolu Azərbaycanın siyasi mühitində aparıcı qüvvəyə çevrilib, milli dövlətçiliyimizin bərpası istiqamətində qəti addımların atılmasına gətirib çıxarıb. Görkəmli dövlət xadiminin təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının adından “Sovet Sosialist” sözlərinin çıxarılması, üçrəngli bayrağımızın ilk dəfə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət Bayrağı kimi qəbul edilməsi və digər tarixi qərarlar müstəqillik yolunda irəliləyən Azərbaycanın dövlətçilik tarixində mühüm yer tutur. 1993-cü ilin iyun ayında xalqın təkidli tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti və əzmkarlığı sayəsində ölkə parçalanmaqdan, vətəndaş müharibəsindən qurtulub, Azərbaycanda milli-ideoloji birləşməni təmin edən, dövlətçilik əsaslarını milli düşüncə tərzinə çevrilib. Dövlət quruculuğu sahəsində əldə olunmuş nailiyyətlər, qanunların aliliyinə söykənən vətəndaş cəmiyyətinin qurulması və sair bu kimi uğurlar Heydər Əliyev dühasının bəhrələridir. Məhz dahi liderin fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan Şərqlə Qərbdə arasında körpü rolunu oynamağa başlayaraq dünyanın ən dinamik inkişaf edən ölkələrindən birinə çevrilib. Ümummilli lider Heydər Əliyevin **“Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, milli azadlığı əbədidir və əbədi olacaqdır!”** fikri indi dünya dövlətləri sırasında günbəgün mövqeyini gücləndirən müstəqil Azərbaycanın simasında bir daha öz təsdiqini tapır.

Məşğələyə universitetin rektoru, professor İsmayıl Əliyev yekun vurub.

Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunda da Heydər Əliyev lektoriyasının növbəti məşğələsi keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə institutun rektoru, professor Oruc Həsənlı açdı.

AMEA-nın müxbir üzvü Vəli Baxşəliyev “Ümummilli lider Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan” mövzusunda çıxış edərək bildirib ki, tale Azərbaycana ötn əsrdə iki dəfə müstəqilliyini əldə etməyə imkan versə də, ikinci dəfə bu müstəqilliyin qorunub saxlanması xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin dərin zəkası, uzaqgörənliyi və xalqımız qarşısında əvəzolunmaz xidmətləri nəticəsində mümkündür. Qeyd olunub ki, ölkəmizin müstəqilliyinin əsasları dahi şəxsiyyətin uzaqgörənliyi sayəsində hələ ötn əsrin yetmişinci illərində qoyulub. Məhz həmin dövrdən başlayaraq elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrin inkişafında ciddi nailiyyətlər əldə edilib, Azərbaycan dili rəsmi dövlət dili kimi təsbit olunub, milli kadrların hazırlanması üçün mühüm addımlar atılıb.

Bildirilib ki, ötn əsrin sonlarında ulu öndərin Moskvadan Bakıya, oradan isə Naxçıvana qayıdışı bu qədim türk yurdunda müstəqillik ideyalarının inkişaf etdirilməsində mühüm rol oynayıb. Həmin dövrdə Naxçıvanda qəbul edilən tarixi qərarlar müstəqillik yolunda inamla irəliləyən Azərbaycanın dövlətçilik tarixində mühüm yer tutur.

Vurğulanıb ki, 1993-cü ilin iyununda xalqın təkidli tələbi ilə siyasi hakimiyyətə qayıdan ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyəti sayəsində ölkədə vətəndaş müharibəsinin qarşısı alınıb, torpaqlarımızın işğalına son qoyulub. Dahi lider 1994-cü ildə atəşkəsə nail olaraq ölkəmizin inkişafı üçün şərait yaradıb, xalqın gözlədiyi qurtuluş missiyasını reallaşdırıb. Ümummilli liderin hakimiyyətə qayıdışı Azərbaycana müs-

təqilliyi qorumağın nümunəsini, siyasi-iqtisadi sabitlik, hüquqi dövlət quruculuğu, vətəndaş qururu gətirib. 1994-cü ildə “Əsrin müqaviləsi”nin bağlanması gənc Azərbaycan Respublikasının dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya etməsində, onun tranzit potensialının artmasında mühüm addım olub. Bu müqavilə Şərqlə Qərbdə arasında əməkdaşlıqda Azərbaycanın regiondakı liderliyini təmin edib. 1995-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının qəbul olunması isə ölkəmizin siyasi və iqtisadi həyatının hüquqi əsasda qurulmasında, hüquqi islahatların həyata keçirilməsində əhəmiyyətli rol oynayıb.

Məruzəçi bildirib ki, ötn dövrdə Heydər Əliyev ideyalarının uğurla davam etdirilməsi ölkəmizin, eləcə də muxtar respublikamızın hərtərəfli inkişafına səbəb olub. Aparılan genişmiqyaslı tikinti-quruculuq işləri nəticəsində Naxçıvanın siması xeyli dəyişib, yerli xammala əsaslanan istehsal müəssisələrinin sayı artıb, nəticədə, muxtar respublikanın ixrac potensialı ildən-ildə daha da genişləniir. Bütün bu uğurlar isə ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan və uğurla reallaşdırılan iqtisadi konsepsiyanın tətənəsi, müstəqilliyimizin bəhrələridir.

Tədbirə Naxçıvan Müəllimlər İnstitutunun rektoru, professor Oruc Həsənlı yekun vurub.

* * *

Azərbaycan Respublikasının 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi olaraq öz dövlət müstəqilliyini bərpa etdiyi tarixi gündən 25 il keçir. Müsəlman Şərqlində ilk demokratik respublika olmuş Cümhuriyyətin bayrağını, himni və gerbini öz dövlət atributları kimi qəbul etməsi və 28 May gününün dövlət bayramı səviyyəsində qeyd edilməsi Azərbaycan Respublikasının 1918-ci ildə imzalanmış İstiqlal bəyannaməsinə və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlət quruculuğu sahəsindəki xidmətlərinə dərin hörmət və ehtiramın təzahürüdür.

Bu fikirlər Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev adına tam orta məktəbdə keçirilən Heydər Əliyev lektoriyasının növbəti məşğələsində səsləndirilib.

Məşğələni giriş sözü ilə açan məktəbin direktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar müəllimi Namiq Məmmədov tədbir iştirakçılarını müstəqilliyimizin 25 illiyi münasibətilə təbrik edib. Bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyinin bərpasının iyirmi beşinci ildönümü haqqında Prezident İlham Əliyev Sərəncam imzalayıb.

Vurğulanıb ki, ötn 25 il ərzində Azərbaycan xalqı dövlət quruculuğu prosesində ən ümdə amal, arzu və niyyətlərini gerçəkləşdirərək bütün sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlərlə haqlı olaraq fəxr edə bilər. Uğurlu daxili və xarici siyasətimiz sayəsində dövlətçilik əsaslarımız möhkəmlənib, iqtisadiyyatımız inkişaf edib, elm və təhsildə böyük uğurlara nail olunub. Müstəqil Azərbaycan Respublikası bu gün hər bir vətəndaşımız və xaricdə yaşayan soydaşımız üçün əsl qürur mənbəyidir.

Məşğələdə Naxçıvan Dövlət Universitetinin elmi katibi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Elçin Zamanovun “Ümummilli lider Heydər Əliyev və müstəqil Azərbaycan” mövzusunda məruzəsi dinlənilib.

Qeyd edilib ki, 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi barədə qəbul edilmiş Konstitusiyaya Aktı xalqımızın siyasi həyatında tarixi hadisə oldu. Bu sənəddə Azərbaycan 1918-ci ilin 28 mayında istiqlalıyyət qazanmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi və suveren dövlət kimi beynəlxalq birləşmə bərabər hüquqlu üzvü olduğunu dünyaya bəyan etdi.

Vurğulanıb ki, müstəqilliyin əldə edilməsi xalqımızın ən böyük sərə-

vətidir və hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün müstəsna əhəmiyyət daşıyır. Lakin da-xildəki çəkişmələr, ermənilərin 1988-ci ildən başladığı və doxsanıncı illərin əvvəllərindən daha da genişləndirilən işğalçılıq siyasəti dövlətimizin varlığını və suverenliyini sual altına qoydu. Məhz bu zaman xalqımız qarşılaşdığı fəlakətlərdən xilas, nəcət yolunu ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışında gördü. Xalqın təkidli tələbi ilə 1993-cü ilin iyun ayında ali hakimiyyətə qayıdan ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə qısa müddətdə ölkədə siyasi sabitlik yarandı, bütün sahələr üzrə quruculuq işlərinə başlandı. Ulu öndər ölkəni parçalanmaq təhlükəsindən qurtardı, dövlət müstəqilliyimizin əbədi və dönməz olmasını təmin etdi.

Bu illərdə əldə olunan uğurlu nəticələrə nəzər salarkən görürük ki, xalqımız 1993-cü ildə düzgün seçim edib, – deyən Elçin Zamanov məşğələ iştirakçılarının diqqətinə

çatdırıb ki, ötn dövrdə müstəqilliyimizin möhkəmlənməsi, xalqın rifah halının yaxşılaşması, ölkənin sosial-iqtisadi inkişafı üçün nə mümkündürsə edilmişdir və edilir. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu strategiya nəticəsində ölkəmizin iqtisadiyyatı inkişaf sürətinə görə artıq neçə illərdir ki, dünyada yüksək yerlərdə qərar tutur. Qazanılan bu uğurların təməlinə ulu öndər Heydər Əliyevin uzun müddətə hesablanmış siyasi-iqtisadi inkişaf proqramı, bu siyasətin ölkə başçısı tərəfindən ardıcılıqla və yaradıcılıqla davam etdirilməsi dayanır. Dövlət başçısının rəhbərliyi altında Azərbaycan siyasi, sosial-iqtisadi və hərbi sahələrdə böyük nailiyyətlər qazanıb. Fəxrlə demək olar ki, artıq Azərbaycan dünya birliyində həm

siyasi nüfuzuna, həm iqtisadi gücünə, həm də hərbi potensialına görə öncül yerlərdə dayanır.

Elçin Zamanov Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan muxtar respublikamızda iqtisadiyyatın inkişaf mərhələləri, aparılan məqsədyönlü islahatlar və qazanılan nailiyyətlər barədə də danışıb. Bildirib ki, 20 il bundan əvvəl Naxçıvanda dinamik inkişaf dövrü başlandı. Həyata keçirilən iqtisadi islahatlar qısa tarixi dövr ərzində makroiqtisadi sabitliyin bərqərar olmasını təmin edib. İqtisadiyyatın dinamik inkişafını şərtləndirən məqsədyönlü tədbirlər əhalinin həyat səviyyəsini əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırıb. Muxtar respublikamızın hər bir bölgəsini əhatə edən inkişaf bütün sahələrdə özünü göstərir. Ölkə Prezidentinin diqqət və qayğısı sayəsində regionda mühüm əhəmiyyət kəsb edən infrastruktur layihələri həyata keçirilib, sosial obyektlər tikilib, yeni istehsal və emal müəssisələri işə salınıb, aqrar sahədə uğurlu nəticələrə nail olunur. Bu gün qürur duyuruq ki, ulu öndərin siyasəti sayəsində müstəqilliyi artıq sarsılmaz, dönməz və əbədi olmuş Azərbaycan Respublikasında yaşayır və qurub-yaradıırıq.

Xəbərlər şöbəsi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2004-cü il 13 oktyabr tarixli Sərəncamına əsasən hər il oktyabrın 20-si ölkəmizdə energetika sahəsində çalışanların peşə bayramı günü kimi qeyd olunur.

Azərbaycanda elektroenergetikanın inkişafı ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Ulu öndər ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq Azərbaycanın enerji sisteminin təkmilləşdirilməsi, ölkədə enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində gərgin fəaliyyət göstərmişdir. Ümummilli liderin səyləri və təşkilatçılığı sayəsində hər birinin gücü 300 meqavatlıq 8 blokdan ibarət olan Azərbaycan Dövlət Rayon Elektrik Stansiyasının tikintisinə başlanıldı və istifadəyə verilən bu stansiya sayəsində Azərbaycan enerji sistemi bölgənin aparıcı sisteminə çevrildi. Həmin dövrdə İran İslam Respublikası ilə birləşən 22 meqavatlıq Araz SES, 330 kilovoltluq Mingəçevir-Abşeron hava elektrik verilişi xətləri, yeni transformator yarımstansiyaları istismara verilmişdir. Müstəqillik illərində də ümummilli liderimiz ölkəmizdə enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasını diqqət mərkəzində saxlamış, bu sahənin maddi-texniki təchizatı xeyli gücləndirilmişdir.

Ulu öndərin siyasi kursunu layiqincə davam etdirən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün ölkə iqtisadiyyatının digər sahələri kimi, elektrik enerjisi üzrə də proqramlar hazırlanaraq uğurla icra edilir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı üzrə dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi iqtisadiyyatın hərəkətverici qüvvəsi olan elektrik enerjisi sisteminə də inkişafı təmin etmişdir.

Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan ciddi enerji böhranı ilə üzləşən zaman ulu öndərin aparıcı danışıqlar nəticəsində 1993-cü ildə İran İslam Respublikasından 42 meqavat, Türkiyə Respublikasından isə 63 meqavat elektrik enerjisi nəqlinə başlanılmışdır. Bu dövrdən başlayaraq muxtar res-

20 oktyabr energetika işçilərinin peşə bayramıdır

Muxtar respublikada enerji təhlükəsizliyi təmin edilmişdir

publikada müxtəlif gücə malik olan transformator yarımstansiyaları quraşdırılmış, yüksək gərginlikli elektrik verilişi xətləri çəkilmiş, idxal olunan elektrik enerjisinin itkisiz paylanması, avadanlıqların yüklənməsinin qarşısını almaq və enerji təchizatının etibarlılığını yüksəltmək məqsədilə ardıcıl tədbirlər görülmüşdür.

2006-cı ildə Naxçıvan Qaz-Turbin Elektrik Stansiyasında dizel yanacaqı ilə işləyən enerji turbinləri təbii qaz ilə işləmə rejiminə keçirilmiş, 220 kilovoltluq "Babək" yarımstansiyasında yenidənqurma işləri aparılmışdır. Həmin il ümumi gücü 87 meqavat olan Naxçıvan Modul Elektrik Stansiyası və Heydər Əliyev Su Anbarı üzərində 4,5 meqavat gücündə su elektrik stansiyası istismara verilmişdir. 2010-cu ildə isə 22 meqavat gücündə Biləv Su Elektrik Stansiyasının, 2014-cü ildə Arpaçay Su Anbarı üzərində 20,5 və 1,4 meqavat gücündə 2 su elektrik stansiyasının, 2015-ci ildə 20 meqavat gücündə Günəş elektrik stansiyasının tikilib istifadəyə verilməsi Naxçıvanın etibarlı enerji təminatına səbəb olmuşdur. Bütün bunların nəticəsidir ki, bir zamanlar yalnız idxal hesabına elektrik enerjisinə olan tələbatını qismən ödəyən Naxçıvanda bu gün daxili istehsal hesabına ən ucqar dağ kəndi belə, fasiləsiz və dayanıqlı elektrik enerjisi ilə təmin olunur. Belə ki, muxtar respubli-

yanışı, yeni elektrik stansiyalarının tikilib istifadəyə verilməsi sahəsində də mühüm işlər görülür. Hazırda Araz çayı üzərində derivasiyatipli 36 meqavat gücündə Ordubad Su Elektrik Stansiyasının tikintisi davam etdirilir. Culfa rayonunda isə gələcəkdə külək elektrik stansiyası tikintisinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması üçün ölçmə işləri aparılır. Həmçinin gücü 14 meqavat olan Tivi Su Elektrik Stansiyasının və 3,5 meqavat olan Qazançı Su Elektrik Stansiyası tikintisinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması hazırlanır.

kanın elektrik enerjisi tələbatı istiyay günlərində 80-85 meqavat, qalan dövrlərdə 50-55 meqavatdır. Hazırda muxtar respublikadakı 8 elektrik stansiyasının ümumi gücü 237,4 meqavat təşkil edir. Görülən işlərin nəticəsidir ki, Naxçıvanda alternativ və bərpa olunan elektrik stansiyalarında istehsal olunan enerji ümumi istehsalın 61,1 faizini təşkil edir.

Enerji təhlükəsizliyi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər əhalinin tələbatını ödəməklə yanaşı, həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasında iqtisadiyyatın davamlı inkişafını təmin etmişdir. Buna görə də enerji təchizatının yaxşılaşdırılması və müasirləşdirilməsi məsələsi daim diqqət mərkəzində saxlanılır. Muxtar respublikada mövcud elektrik stansiyalarının, yarımstansiya və elektrik verilişi avadanlıqlarının təmiri ilə

Muxtar respublikada istehsal olunan elektrik enerjisinin istehlakçılara fasiləsiz və keyfiyyətli çatdırılması məqsədilə yeni transformator yarımstansiyaları tikilir, mövcud olanlar yenidən qurulur. Son illər "Xal-xal", "Koroğlu", "Xalçaçılıq", "Şəhur", "Naxçıvan", "Ordubad" və "Qıvraq" transformator yarımstansiyaları müasir şəkildə yenidən qurularaq istifadəyə verilmişdir. Hazırda Şahbuz Rayon Elektrik Şəbəkəsi üçün yeni inzibati idarə binası və yeni 35/10 kilovoltluq transformator yarım-

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Agentliyinin və onun yerli strukturlarının kollektivləri yaşayış məntəqələrinin, istehsal və xidmət sahələrinin dayanıqlı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchizatını daim diqqət mərkəzində saxlayırlar. Energetika işçiləri bundan sonra da muxtar respublika iqtisadiyyatının inkişafına öz töhfələrini verəcəklər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Agentliyinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikasının mərkəzi Azərbaycanla əlaqəsi, əsasən, hava nəqliyyatı vasitəsilə gerçəkləşdirilir. Stabil olaraq gün ərzində 4 təyyarə reysi həyata keçirilir, xüsusi təqvimlərdə sərnəşin sıxlığı yarananda reyslərin sayı 6-ya çatdırılır. Avtobus marşrutlarının sayı da çox deyil: gün ərzində 3-4 reys. İran ərazisindən gerçəkləşdirilən quru nəqliyyatı vaxt itkisi yaratdığından, əhali hava nəqliyyatını üstün tutur və beləliklə, təbii sıxlıq yaranır.

Amma Ermənistanın Naxçıvan ətrafında qurduğu blokadanın yaratdığı problem təkcə 450 min nəfərlik əhalinin Bakı ilə intensiv əlaqəsinin təşkil edilməsiylə bitmir. Həllini gözləyən problemlərdən biri də yük daşıma- larının asanlaşdırılmasıdır. Naxçıvanda istehsal olunan məhsulların ixrac məqsədilə daşınması, yaxud əksinə, idxal edilən yüklərin daşınmasını intensivləşdirmək üçün yeni vasitələr axtarılır. Ehtimal olunur ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun işə düşməsindən sonra vəziyyət xeyli dəyişəcək.

Amma muxtar respublika əhalisi bu plan üzərində fokuslaşmış gözləmir. İqtisadiyyatın inkişafı üçün orijinal metod seçilib, blokada şəraitinə uyğunlaşdırılmış inkişaf planı hazırlanıb. Sakinlər deyirlər ki, Naxçıvanın blokadası, deyildiyi kimi, 1990-cı illərdən, Ermənistan-Azərbaycan müharibəsinin intensivləşməsindən sonra yaranmayıb. Blokada şəraiti qədim Azərbaycan torpağı olan Zəngəzurun 1920-ci ildə sovet rəhbərliyi tərəfindən Ermənistanla verilməsindən, nəticədə, Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə materik Azərbaycan arasında 45 km enində zolaq yaradılmasından sonra formalaşmış. Beləliklə, 96 ildir ki, davam edən blokada şəraiti həm yerli əhalini, həm də hökuməti bu şəraitə uyğun fəaliyyət göstərməyə vadar edib.

Ciddi çətinliklərə rəğmən sosial-iqtisadi

inkişaf proqramları təxirə salınmayıb. Yerli sənaye, kənd təsərrüfatı inkişaf etdirilib. İstehsal daha çox yerli xammal üzərində cəmləşdirilib. Xüsusi yanaşma nəticəsində bu gün muxtar respublikada 360 növdə məhsul istehsal edilməsinə nail olunub. İstehsal edilən məhsullar da, ilk növbədə, yerli əhalinin tələbatının ödənilməsinə yönəldilir. Amma bununla yanaşı, ixrac edilmək üçün nəzərdə tutulan həm təbii məhsullar, həm də istehsal prosesindən keçən mallar var. İqtisadi inkişafın artım tempini təkcə bir faktla göstərmək olar ki, muxtar respublika büdcəsinin icrası üçün ayrılmış dotasiyanın həcmi ilbəil azaltmaq mümkün olub. Ötən illərlə müqayisədə dotasiyaların məbləği, təqribən, 1,5 dəfəyə qədər azalaraq 2016-cı il üçün 282 milyon 350 min manat olub. Diqqət büdcənin daxili mənbələr hesabına tamamlanmasına yönəlib. İstehsal müəssisələri artdıqca, iş yerlərinin də sayı çoxalıb. Təkcə 2016-cı ilin ilk altı

ay ərzində muxtar respublikada 1811 yeni iş yeri yaradılıb. Sakinlər deyirlər ki, indi iş axtarmaq, dolanışmaq üçün artıq Türkiyə və İrana üz tutmağa gərək qalmayıb.

Muxtar respublikanı vəziyyətdən çıxarmaq üçün hazırlanmış proqramlardan biri də turizmin inkişaf etdirilməsidir. Bakıdan gəlmiş KİV nümayəndələri üçün 14-15 oktyabrda təşkil edilən tanışlıq turu nəticəsində şahid olduq ki, muxtar respublika ərazisindəki bütün tarixi-mədəni abidələr yüksək səviyyədə bərpa edilib, turistlərin rahat gəlişi və yerləşdirilməsi üçün bütün tədbirlər alınıb. Əlincə qalası, Əshabi-Kəhf, Möminə xatın türbəsi kimi abidələrin tarixiliyi qorunmaq şərtiylə bərpası və abadlaşdırılması tamamlanıb. Statistika görə, bu abidələrin ziyarəti üçün təkcə bu ilin 6 ayı ərzində (ilin ilk yarısında) muxtar respublikaya 187 min nəfərdən çox turist gəlib.

Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzinin yenidən

qurulması xaricdən müalicə məqsədilə gələnlərin də çoxalmasını stimullaşdırıb. Məlumat üçün bildirək ki, tənəffüs yollarının təbii yolla müalicəsini həyata keçirən Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzi bənzər fəaliyyətlə məşğul olan dünyanın məşhur 3 müəssisəsindəndir.

Diqqətçəkən məqamlardan biri də muxtar respublikanın bütün kənd və qəsəbələrində təhsil müəssisələrinin yenidən, modern standartlarla qurulması prosesinin tamamlanmasıdır. Səfər etdiyimiz 16 kəndin hər birində bunun əyani şahidi olduq. Yol infrastrukturunun qurulması da, demək olar ki, tamamlanıb. Məktəb, uşaq bağçaları, poliklinikalar, inzibati binaların təmiri, bərpası və ya yenidən qurulması yol tikintisi ilə paralel aparılıb və proses tamamlanıb. İndi muxtar respublikanın bütün kənd və qəsəbələrinə rahat, yüksək standartlı yollarla getmək mümkündür. Yaşıllaşdırma işlərinə də ciddi önəm verilib. Statistika üçün bildirək ki, 5,5 min kvadratkilometrik muxtar respublika ərazisinin 90-cı illərdə yalnız 0,6 faizi yaşıllıqla örtülü olubsa, hazırda bu göstərici 12 faizə çatdırılıb. Yaşıllaşdırma işlərinə əlahiddə vəsait cəlb edilmir, bu iş artıq əənəyə çevrilən iməciliklər vasitəsilə gerçəkləşdirilir. İməciliklər təkcə yaşıllıqların artırılması üçün təşkil edilmir. Ödənişsiz, el gücünə gerçəkləşdirilməsi mümkün olan bütün işlərə könüllü dəstək verilir. Əslində, Naxçıvan üçün xarakterik olaraq göstərilməsi vacib olan məqamlardan biri də məhz budur: vəhdətin təşkil edilməsi. 96 illik blokadanın stimullaşdırdığı proseslərdən biri də xalq-hakimiyyət vəhdətinin möhkəmlənməsidir. Qayda pozan, naxələflik edənləri təkcə qanunlar deyil, həm də ictimai qınaq cəzalandırır.

Müsiq ƏLƏSGƏRLİ
milli.az internet portalı
17 oktyabr 2016-cı il

